

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GEOFFREY VALENZIA**

Seduta tad-29 ta' Marzu, 2006

Citazzjoni Numru. 1070/2000/1

Kunsill Lokali Siggiewi

Vs

Kunsill Lokali Zebbug

Il-Qorti

Preliminari

Rat l-att tac-citazzjoni li permezz tagħha gie premess illi::

Peress illi l-Kunsill Lokali, Siggiewi beda kampanja pubblika kontra applikazzjoni quddiem I-Awtorita' ta' l-

Kopja Informali ta' Sentenza

Ippjanar sabiex jigi kostruit Sementerija fil-Lokalita' tas-Siggiewi;

Peress illi tali Sementarija kienet se taffettwa negattivament numru kbir ta' Lokalitajiet, il-Kunsilli Lokali ta' Siggiewi, Luqa, Qormi, Mqabba u dak taz-Zebbug ghazlu li jaghmlu kampanja pubblika komuni kontra l-izvilupp propost;

Peress illi kienet inizjattiva tal-Kunsill Lokali Siggiewi u kien jaffettwah direttament, il-Kunsill attur kko-ordina din il-kampanja pubblika;

Peress illi fl-24 ta' Marzu 1999 il-Kunsilli Lokali tas-Siggiewi, Luqa, Mqabba, Qormi u l-Kunsill konvenut, rappresentanti mis-Sindki jew Vici Sindki rispettivi ddecidew illi "*n-nefqa/spejjes tar-rapport u ohrajn tingasam bejn il-5 Kunsilli relevanti*" (Dok. KLS 1), izda kien il-Kunsill Lokali, Siggiewi li kien responsabili versu terzi ta' spejjes u kien johrog il-hlasijiet hu f'dan ir-rigward;

Peress illi gie deciz illi l-Kunsill Lokali, Qormi għandu jikkontrubixxi s-sehem tieghu għas-servizzi legali, filwaqt li l-Kunsilli Lokali l-ohra għandhom jaqsmu l-ispejjes amministrattivi waqt li spejjes ohra jigu mqassma *pro rata* skond l-allokazzjoni tal-Kunsilli Lokali (Dok. KLS 2 u KLS 3);

Peress illi l-kampanja pubblika kontra s-Sementerija giet tiswa' s-somma ta' sebat elef, erba' mijha u tnax-il lira Maltin u hamsa u ghoxrin centezmu (Lm7,412.25) (Doks. minn KLS 4 sa KLS 31) u gew divizi skond l-ittra tal-Kunsill Lokali, Siggiewi ta' l-10 ta' Novembru 1999 (Dok. KLS 32);

Peress illi s-sehem tal-Kunsill konvenut hu ta' elfejn erba' mijha u sitta u tmenin lira Maltin u ghaxar centezmi (Lm2,486.10);

Peress illi l-Kunsilli Lokali ta' Qormi, Luqa, u Mqabba hallsu lill-Kunsill Lokali, Siggiewi skond il-ftehim u s-somma msemmija fl-ittra ta' l-10 ta' Novembru 1999;

Peress illi ghalkemm il-Kunsill konvenut interpellat biex ihallas huwa baqa' inadempjenti.

Peress illi I-Kunsill konvenut m'ghandux eccezzjonijiet x'jaghti għat-talbiet ta' l-attur kif jirrizulta mill-anness affidavit immarkat DOK. KLS 33 ai termini ta' l-artikolu 167 tal-Kap.12 tal-Ligijiet ta' Malta;

Jghidu għalhekk il-konvenuti ghaliex din I-Onorabbi Qorti m'ghandhiex:

1. Tiddeciedi l-kawza bid-dispensa tas-smiegh tal-provi ai termini ta' l-artikolu 167-170 tal-Kap.12 tal-Ligijiet ta' Malta.
2. tiddikjara l-konvenut veru, cert u likwidu debitur a favur tas-socjeta' attrici fis-somma ta' elfejn erba' mijha u sitta u tmenin lira Maltin u ghaxar centezmi (Lm2,486.10);
3. tikkundanna lill-konvenut ihallas lis-socjeta' attrici s-somma ta' elfejn erba' mijha u sitta u tmenin lira Maltin u ghaxar centezmi (Lm2,486.10), oltre l-imghax legali.

Bl-ispejjes ta' l-ittra ufficiali tal-4 ta' Mejju u l-konvenut mill-lum ingunt għas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni tal-Kunsill attur a fol.3 tal-process.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut Kunsill Lokali Zebbug a fol. 53 tal-process fejn eccepixxa:

1. Illi ma hemm l-ebda relazzjoni kontrattwali bejn il-kontendenti u dana peress illi l-konvenut Kunsill Lokali Zebbug qatt ma assuma l-obbligazzjoni illi jagħmel il-hlas imsemmi fit-talbiet attrici.
2. Illi minghajr pregudizzju ghall-ewwel eccezzjoni, qatt ma sar ftehim bejn il-kontendenti rigward l-ammont li kellhom ikunu obbligati jħallsu il-Kunsill Lokali Zebbug jew kif kellhom jinqassmu l-imsemmija.

3. Illi fit-tielet lok l-ammont mitlub huwa certament eccessiv. Il-hlasijiet mitluba jsiru minn fondi pubblici u ghalhekk il-konvenut huwa responsabbi li lejn l-Awtoritajiet ghall-hlasijiet ta' l-istess.

4. Illi finalment l-attur għandu jiprova illi verament hallas l-ammonti kollha li abbazi tagħhom qiegħed jagħmel it-talba tieghu.

Salvi eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat id-dikjarazzjoni guramentata tal-kunsill konvenut a fol. 54 tal-process.

Rat l-atti kollha tal-kawza u d-dokumenti esebiti;

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Semghet lill Avukati difensuri jittrattaw:

KONSIDERAZZJONIJIET

Fis-sena 1999, il-Kunsilli Lokali tas-Siggiewi, Luqa, Qormi, Mqabba u Haz Zebbug waqqfu *Steering Committee*, koordinat mill-Kunsill Lokali Siggiewi, biex iwaqqfu l-izvilupp ta' simenterija li kellha ssir fil-limiti tas-Siggiewi izda li seta' jkollha effett negattiv fuq il-lokalitajiet kollha vicini, jekk mhux ukoll f'Malta kollha.

FL-24 ta' Marzu 1999, fl-laqgha ta' dan l-istess *steering committee*, il-membri kienu ddecidew illi "In-nefqa/spejjez tar-rapport u ohrajn tinqasam bejn il-hames kunsilli relevanti."¹ Dwar dan il-ftehim li sar bejn ir-rappresentanti tal-hames Kunsilli partecipanti saru minuti li ttieħdu matul din l-istess laqgha. Għal din il-laqgha partikolari il-Kunsill Lokali taz-Zebbug kien rappresentat mis-Sindku Dr. Godfrey Farrugia.

---

¹ Ara Dok. KLS 1, a fol. 8 tal-process.

Illi fl-istess xahar kienu saru l-elezzjonijiet tal Kunsilli Lokali fosthom tal-Kunsill Lokali ta' Haz-Zebbug. Jirrizulta mill-provi illi dan il-Kunsill ma bediex jiffunzjona fl-1 t'April mal-Kunsilli eletti l-ohra, billi kien hemm xi problemi minhabba r-rrizenja ta' Kunsillier. Fil-fatt, il-Kunsill konvenut beda jiffunzjona kmieni fix-xahar ta' Gunju 1999.

Illi f'laqgha illi saret fil-21 ta' Gunju 1999, l-steering committee kien dahal izqed fid-dettal dwar kif kellhom jithallsu l-ispejjez inkorsi f'dina l-kampanja kontra ssimenterija. Gie deciz li l-ispejjez amministrattivi kellhom jinqasmu bejn il-hames Kunsilli ugwalment fil-waqt illi l-ispejjez ghar-rapport xjentifiku dwar l-impatti negattivi ta' simenterija kellhom jinqasmu *pro rata* bejn il-kunsilli skond l-allokament tal-fondi ta' kull wiehed. Il-Kunsill Lokali ta' Hal-Qormi kien iddikjara illi stante diffikultajiet finanzjarji li kellu, huwa kien lest li minflok pagament *pro rata* ghar-rapport, joffru is-servizzi tal-konsulent legali tieghu, liema spiza kellha tlahaq circa Lm2,000.

Il-Kunsilli Lokali ta' Haz-Zebbug ma kienx prezent i għal din il-laqgha billi sa dak iz-zmien ma kienx għadu gie iffurmat u jiffunzjona regolarmen. Minkejja li ma kienx prezent fl-istess laqgha, jirrizulta mill-provi illi l-istess Kunsill kien jaf bill-proposti mresqa² u inoltre Francesca Pace Gambin kienet qed tattendi bhala segretarja tas-Steering Committee u Dr. Godfrey Farrugia kien baqa' jattendi fuq stedina ta' l-istess Steering Committee.

Il-Kunsill Lokali Zebbug kien zamm diskussjoni dwar il-kwistjoni tal-pagament *pro rata* billi b'din l-iskema l-Kunsill ta' Haz Zebbug kien ser ihallas l-izqed. Kien gie deciz illi "Il-Kunsill tagħna [Zebbug] m'għandux jiddeċiedi dwar kemm ser jaġhti flus ghalkemm huwa kien ser jaġhti s-support kollu lill-isteering committee".³ Il-Kunsill konvenut għalhekk kien jaf li kien obbigat li kellu jħallas xi flus izda ma kienx qed jaqbel dwar kemm kien l-ammont li kien responsabbili għalihi. Ma jirrizultax illi jekk ittiehdet tali decizjoni mill-Kunsill ta' Haz-Zebbug jīgħi li ma jħallux

² Ara Affidavit ta' Francesca sive Rina Pace Gambin a fol. 101 et seq. tal-process

³ Affidavit ta' Francesca sive Rina Pace Gambin a fol. 102

pro rata, din I-istess decizjoni giet komunikata b'xi mod lill-isteering committee.

L-atturi xehdu li I-Kunsill konvenut qatt ma ndika li xtaq jibdel il-ftehim li kien hemm u jew li xtaq itemm il-partecipazzjoni tieghu fl-isteering committee. L-oppozizzjoni tal-Kunsilli Lokali Zebbug ma gietx imressqa lill-isteering committee, li dejjem baqa' taht I-impressjoni illi kien hemm qbil bejn il-kunsilli koncernati kollha dwar I-arrangament ghall-hlas. Jirrizulta mill-provi illi I-membri kollha ta' I-istess steering committee xehdu illi min-naha tal-Kunsill Lokali Zebbug ukoll kien hemm qbil.

Kif gja nghad, Dr. Godfrey Farrugia minkejja li ma baqax Sindku ta' Haz-Zebbug, xorta wahda baqa' jattendi għal-laqghat tal-isteering committee bhala rappreżentant tal-poplu. Fl-affidavit tieghu⁴ huwa jsostni illi:

"Peress li I-kampanja u r-rapporti li kellhom isiru, kien se jfissru spiza sostanzjali, saret laqgha fl-ufficċju amministrattiv tal-Kunsill Lokali ta' Siggiewi, fejn gew diskussi I-finanzjament ta' dan kollu. Jien niftakar li attendew is-sindku ta' Haz-Zebbug, Paul Bonnici, is-Segretarju Ezekuttiv Rina Pace Gambin u I-Kunsilliera Philippa Attard. Il-proposta kienet li I-kampanja kellha tigi finanzjata ugwalment mill-Kunsilli kollha membri, filwaqt li r-rapport kelli jiġi finanzjat pro rata mal-budget ta' kull kunsill... Fil-laqghat ta' wara ta' I-isteering committee hadd ma pprotesta dwar il-finanzjament tar-rapport xjentifiku iehor li kelli jsir mill-Perit Mariello Spiteri, hlief il-Kunsill Lokali ta' Hal-Qormi... Il-problema ta' hlas min-naha tal-Kunsill Lokali Zebbug qamet wara li I-Awtorita` ta' I-Ippjanar cahad I-applikazzjoni għal simenterija fis-Siggiewi."

Illi minn-dawn il-provi Qorti hija tal-fehma illi I-Kunsill Lokali Zebbug kien assuma l-obbligu li jagħmel hlas ghall-ispejjez tal-isteering committee kif gie deciz fil-laqgha tal-24 ta' Marzu 1999. Dwar il-kwistjoni li I-Kunsill ta' Haz-Zebbug ma kienx ftiehem li I-spejjez tar-rapport tekniku

---

⁴ Dok. KLS 5 fol.65 tal-process

jinqasmu *pro rata*, il-Qorti tirritjeni li jekk kien hemm xi oggezzjoni f'dan is-sens internament bejn il-Kunsilliera ta' Haz-Zebbug, din l-istess oggezzjoni qatt ma tressqet lill-*steering committee* u dan in-nuqqas ta' oggezzjoni ifisser accettazzjoni. Kunsill Lokali li jidhol f'obbligi fil-konfront ta' terzi, ma jistax imur lura mill-obbligi li jkun assuma

Finalment għar-rigward ta' l-ispejjez li saru, dawn huma sodisfacentement pruvati mid-diversi ricevuti esebiti fl-atti processwali⁵ u fil-fatt l-Kunsilli l-ohra hallsu sehemhom hliel il-Kunsill konvenut. Il-mod kif l-istess tqassmu bejn il-hames kunsilli, u cioe skond il-prospett a fol. 46 tal-process, huwa fil-fehma ta' din il-Qorti tqassim gust u skond il-ftehim bejn il-partijiet kollha koncernati. Il-Kunsill Lokali konvenut ma kkontestax il-kontijiet u ma pprovdiekk alternattiva kif fil-fehma tieghu kellu jsir tqassim aktar gust ta' l-spiza bejn il-hames Kunsilli nvoluti.

DECIZJONI

Għal dawn il-motivi
il-Qorti tiddeciedi billi
prevja li tichad l-eccezzjonjet tal-Kunsill konvenut;
tilqa' t-talbiet attrici
u tikkundanna lill-Kunsill Lokali Zebbug iħallas lill-Kunsill Lokali Siggiewi s-somma ta' elfejn erba' mijha u sitta u tmenin lira Maltija u ghaxar centezmi (Lm2,486.10), flimkien mal-imghax mid-29 ta' Mejju 2000.

L-ispejjez kontra l-Kunsill Konvenut.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----

⁵ Dok. KLS5 sa KLS32, fol. 15 et seq.